SÄRSKILT UTTALANDE
2019-08-21

TN 2019-0569

Färdtjänstnämnden
Ärende 6

VÄNSTERPARTIET

Yttrande över landstingsrevisorernas årsrapport

Vänsterpartiet tackar för landstingsrevisorernas årsrapport och konstaterar att revisorerna än en gång tvingas återkomma med kritik av brister i den interna kontrollen och styrningen över den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Det är allvarligt.

Rapportens rekommendation att färdtjänstnämnden bör anta en trafiksäkerhetspolicy samt säkerställa att den tillämpas av samtliga entreprenörer ser vi som en självklarhet och ställer oss frågan varför det inte skett tidigare och fanns med i senaste upphandlingen av färdtjänsten. Det är positivt att den blågröna majoriteten säger sig vara överens med revisorerna på denna punkt.

Vi i Vänsterpartiet ser det som djupt allvarligt att den styrande majoriteten inte tar till sig revisorernas rekommendation att förvaltningen bör följa de riktlinjer som finns på miljöområdet vid upphandlingar. I sitt föreslagna yttrande över rapporten hävdar de att de styrande dokumenten efterlevs samtidigt som de menar att teknikutvecklingen ännu inte fått fram alla lösningar som vore önskvärda, och hänvisar till upphandlingsdokumentationen.

I det av trafiknämnden den 21 november 2017 fastställda planeringsstudie inför upphandlingen av färdtjänstavtal (E33) ges rekommendationen att målen för kommande affärer ska sättas i enlighet med aktuella mål enligt Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län. I tabellen som följer redovisas bland annat att målet för andel förnybar energi för 2020 är 90%. Revisorerna framhåller att den miljöbilaga till det nya färdtjänstavtalet som är daterad i april 2018 har frångått formuleringen att krav på förnyelsebara drivmedel alltid ska ställas, som finns i den specifika färdtjänstbilagan i RiMiljö. Den 18 juni 2018 uppmärksammade Dagens Nyheter att det inte fanns några krav på förnybara bränslen alls i upphandlingsdirektiven. Målet hade således försvunnit utan att det blivit föremål för beslut i nämnden. I samband med avslöjandet lovade bland annat Miljöpartiet att ”absolut ändra upphandlingen om vi vinner valet.” (DN 2018-06-19) Detta har inte skett och nu avfärdar den blågröna majoriteten revisorernas kritik i frågan, vilket i sig är anmärkningsvärt.

Vi vill i betona två djupt problematiska aspekterna i sammanhanget. Dels är det allvarligt att i denna tid av klimatkris släppa kraven på uppfyllande av fastställda miljömål. Dels att upphandlingsprocesserna sker utan reell demokratisk insyn och kontroll. Från att planeringsstudiens rekommendationer antas till att tilldelningsbeslutet fattas har i alla fall

oppositionen ingen möjlighet till insyn då ärendet inte kommer upp i nämnden. Eftersom all kollektivtrafik i Region Stockholm utförs av privata entreprenörer innebär den bristande insynen i upphandlingarna ett allvarligt demokratiskt underskott.